



WIADOMOSCI WARSZAWSKIE

WE SRZODE DNIA 23. MARCA ROKU 1768.

Z TUREK

Z Carogrodu d. 16. Stycznia.

Cesarz Jmć wydał Córke swoię za Nizangi-Baszę, któremu za 150 tysięcy Talarów Kleynotów posłał, ten zaś też sumnę w złocie do skarbu Cesarzkiego oddał. Ta Cesarza Córka mająca dopiero lat 7 wydana już przed trzema laty była za W. Wezira, który złożony potym, posłany na wygnanie do Matelinu i ściany był. Pan Dedel Posel Hollenderski ciężko nader choruje w

Palacu swoim w *Eujukduri*. Kawaler *Ruzzini* dawny Posel Wenecki także w słabym nader zdrowiu zostaje.

Z WŁOCH

Z Rzymu d. 6. Lutego. Zaszle od niejakiego czasu między

Dworem naszym i Modenckim rozterki, zupełnie są uspokojone za pośrednictwem Kardynała Alexandra Albaniego. Angielski Milord *Hamilton* z Małżonką swoją przybył do Neapolu, gdzie do Wielkiej nocy bawić ma.

Kurryer do Neapolu posłany z przyczyny nastąpić mającego zaślubienia Króla Jmci Neapolitańskiego z Arcy-Xieźniczka Austryacką, powrócił. Kazano zatem należyte przygotowania czynić aby drogi przyzwoicie były naprawione.

Z Ferrary d. 12. Lutego.

Listy z Liworny i z Toskanii donoszą, iż pokoy między Genuńczykami i Korsykańkami rzecz samą zawarty jest. Z Genui jednak piszą, iż jeszcze nie ze wszystkim zgodzono się, i że wiele jeszcze zaydzie sprzeczek nim do zupełney ugody przyjdzie. General *Paoli* tym czasem wielkie na lądzie i na morzu przygotowania czyni, i wszystkie w swoim Kraju należycie opatrnie fortocy. Ten General w rzeczy samey zdaie się być duszą narodu Korsykańskiego.

Z A N G L I I.

Z Londynu d. 17. Lutego.

Gdy Hrabia *de Chatelet-Lemont* Posel Francuski z okrętu pod *Dower* wysiadł przywitany był dawaniami ognia z armat, z tey okazji dwóch Pufkarzów nie ostrożnych życie utraciło. Posel tegoż dnia tu przybywszy o swoim przyjeździe Mi-

nistrów uwiadomił. Dnia wczorayszego pierwszą u Króla Jmci miał audyencyą, na której kredencyalne listy swoje oddał. Ten Posel w okazałości wszystkich poprzedników swoich, owszem wszystkich innych Posłów przewyższa. O Lordzie B. --- wiele tu i piszą i mówią podług zwyczaju tutejszego Miasta, to jest dla wyłudzenia pieniędzy, przez wzbudzenie ciekawości. Wieść jednak rozslana, iż się z stroną pogodził, cale jest zmyślona. Z *Charles-Town* piszą, iż kłótnie między Hiszpanami i Francuzami w nowym *Aurelian* nie coraz gorę biorą. Gubernator tameczny z niecierpliwością na posiłki czeka, dla dokazania замыśłów swoich i pełnienia rozkazów Dworu swiego. Podług tychże listów Wicerey Meksykański, poczet pewny woyska ma na pogotowiu dla wypędzenia Francuzów z osady *Triangles*. Jeśli te wiadomości są prawdziwe, przyjaźń tych narodów dwóch sąsiedzkich, nie tak wielka jest iak rozumieją. Dwory wprawdzie ściśłą zachowują przyjaźń, ale ani Hiszpani z Francuzami, ani Portugalczykowie z Hiszpanami nigdy się zupełnie niezgoda. Francuzi flotę do-

fyć znaczną pod Martyniką trzy
małą, i pod Gwadelupą dla prze-
szkodzenia Anglikom przystępu
do tych wysp. Wyspa nazwa
Minorka za ieden z nayprzedniey
szych kleynotów Korony An-
gielskiej może być poczytana,
liczą na 100 Kupieckich okrę-
tów z tej wyspy handel pośród
ziemnym morzu prowadzących.
Temi dniami 20 okrzyń wielkich
strzelb rozmaitych na okręty za-
brano, zawiezione mają te być
do Korfyki.

Z Londynu d. 19. Lutego.

Podano Ministrom Projekt,
którego cel iest ukromienie zu-
chwałości naszych Amerykanów,
a to przez odebranie im wolno-
ści łowienia wielorybów i stoku-
fiszu. Jest podobieństwo wiel-
kie, iż ten Projekt iесли zupełnie
przyjęty nie będzie, tyle przy-
najmniey skutku sprawi, iż od-
tąd żadna Amerykanom bawią-
cym się połowem wielorybów,
nie będzie naznaczona nadgroda.
Wolność zaś łowienia stoku-
fiszu określona będzie tak, iż więcey
jak na własną Kraiową potrze-
bę, łowić im nie wolno będzie.
Mimo wszystkie zakazy wofa-
dach naszych uczynione w pre-
wadzenia towarów Angielskich,

stoi na Tamizie 14 okrętów z ro-
zmaitemi towarami na 400 ty-
sięcy F.S. szacowanemi, które
do Kraiów onych żeglować mają.
Dnia onegdajszego wielka u
Dworu rada była, na której roz-
trząsaño listy z Jrlandyi odebra-
ne. Mamy z tamtąd wiadomość,
iż w Dublinie znaczne powrze-
chney radości były oświadcze-
nia z okazji potwierdzonego
przez Króla Jmci prawa do sie-
dmiu lat przeciągającego każdy
Jrlandki Parlament. Jest tu od-
głos, iż Pan *Keith* Posel nadzw-
yczajny u Dworu Wiedeńskiego,
w poselskim charakterze do Pe-
tersburga będzie posłany, a Ka-
waler *Macartney* znaczną inną
godnością obdarzony. Spodzie-
wają się tu nadzwyczajney w Mi-
nistrach odmiany, ponieważ te-
raznieysze Ministerium cale nie
iest ugruntowane. *Zdaie się* [mó-
wi ieden w publicznych pisłwach]
zdaie się, iż zły duch iakis od 80 lat
kieruje obradami narodu. Stan o-
kropny długów naszych, skarbu na-
szego, podatków naszych coraz w
górze idących, handlu naszego coraz
bardziej upadającego, oczewistym
tey prawdy iest dowodem. Oszcze-
dność (pisze drugi) słowo iest w u-
śsiech wszystkich, a iednak za każdą
w Ministrach odmianą obładowany

100
ten naród, nowy ciężar dźwigać musi
przez naznaczenie nowych pensyi,
z których iedne są do upodobania
Króla, drugie dożywotnie, inne do
potomstwa rozciągające się, które
mied często kroić mają, nie tylko nati-
natorum ale też qui nascuntur ab
illis. Mało jest którzyby Lorda
Sunderland naśladowali, który za
panowania Królowey Anny przez
funkcyę Dworską urzędu pozbawio-
ny, przyjął ofiarowaney pensyi nie
chciał, tym się skłaniając, że jeśli stu-
żyć Ojczyźnie nie mógł, nie miał
też wola kupienia oney. Od tego
zaś czasu, ieden tylko znalazł się
bohater Xiążę de Newcastle, któ-
ry za tym przykładem poszedł. Hra-
bia de Chatelet Lomont Posel Fran-
cuski, kilka iuż miał konferencyi
z Lordem Weymouth Sekretar-
zem stanu, i innemi Ministrami,
po których Kurryera do Francyi
posłał, dokąd też Pan Durand iuż
powrcił. Rząd Królów Kompa-
nii Indyjskiej w Indyach w krót-
ce zlecony będzie Sekretarzom
stanu, Kompania zaś samym tyl-
ko handlem swoim będzie zaprzą-
tniona. Przydają do tego, iż wy-
wożenie z Kraiu srebra lub złota
bądź w bryłach, bądź w monecie,
będzie tey Kompanii zakazane.
Pisarz Mieyski Oxfordski uszedł
kary, która Magistratowych te-
geż Miasta potkała, nie przeto,
że nie winnym był, ale że listu
onego ofiarującego funkcyą w
Parlamencie poselską za 7,500 F.
S. nie podpisał. Przyczyna zaś
nie podpisania ta była, iż chciał
koniecznie aby cena tey funkcyi
żądającym do 9 lub 10 tysięcy F.
S. założona była. Z Lancaster do-
noszą, iż w pospólstwie wielkie
wzruchy się rozruchy z przyczy-
ny nastąpić mającego obrania po-
słów na Parlament. Lord B. ---
w samey rzeczy poddał się pod
decyzyą sądu zwyczajnego w
sprawie z Sarą Woodcock. Z nim
dwie niewiały przed sądem sta-
wiły się iedna Greiffenberg, druga
Hervey nazwana. Wszyscy ci ob-
winieni do Sądów Miasta King-
ston w Hrabstwie Surrey są ode-
flani, z przyczyny, iż Lorda B. ---
zbrodnia w Epsom w tymże Hrab-
stwie była popełniona. Ani Lord,
ani rzeczzone niewiały w arefz-
cie nie zostają, ale Lord 4 tysiące
F. S. Kaucyi dać musiał, i 4 Mie-
szczan stawić, z których każdy
dał po 1,000 Złotych Kaucyi.
Lord B. --- w wielkim zaiste
niebezpieczeństwie zostaje, wszy-
scy ciekawie wyglądają końca
tey sprawy.

S U P L E M E N T

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH

WE SRZODE DZIA 23. MARCA ROKU 1768.

Z Wersalu d. 17. Lutego. Dnia 15 tego miesiąca jako w dzień narodzenia Króla Jmci zaczynającego rok 59, śpiewano w Kościele tutejszym *Te DEUM Laudamus*, Król Jmć dotychczasko temi dniami na żołądek chorował, teraz do zdrowia powrócił, ale jeszcze lekarstw zażywa. Królowey Jeymci zdrowie takie dotąd jest, iż nadziei nie traciemy, ale oraz boiaźni pozbawieni nie jesteśmy. Xiążę Zweybrucki dnia wczorajszego tu przybywszy miał honor być stawiony Królowi Jmci, i Królewskiej Familii. Zapusty tu bez zwykłych rozrywek z przyczyny słabego zdrowia Królowey Jeymci przepędzone były.

Z Paryża d. 22. Lutego. Hrabia *de S. Germain* nayduie się teraz w dobrach swoich w *Franche-Comté*. Powiadaia tu, iż przy czyną prawdziwa, dla której Duńską służbę porzucił, ta jest; iż nigdy ani z iakieykolwiek bądź przyczyny nie chciał przeciw Francyi oyczyźnie swojej woiować. Król Jmć Duński z względu na tak wspaniałe unyflu przedsięwzięcia, uwolnił go od służby swojej i naznaczył mu 60,000 Liwrów pensyi na dowód ukontentowania swojego z usługiego, z tym jednak obowiązkiem aby ani służył, ani nigdy biegłości swojej w sztuce wojenney przeciw Danił i sprzymierzonym iey nie używał.

Z Londynu d. 23 i 26. Lutego. Podano Jzbie niższej Parlamentowey opisanie wszystkich towarów, do Szkocyi wprowadzonych, albo z Szkocyi wywiezionych od R. 1748 do R. 1765.

Pokazuje się z tąd, iż handel Szkocyi do handlu Anglii jest iak 1 do 8. Handel Irlandyi z handlem Anglii porównany jest iak 1 do 3. Mięso solone, inne do żywności towary, w które obfituje Irlandya, także Manufaktury płocienne sprawiają, iż handel oney daleko znaczniejszy jest niż handel Szkocyi. Lord *Cathcart* wyznaczony jest Posłem do Rossyjskiego Dworu na miejsce Kawalera *Macartney*. Wiele tu mówią o zniesieniu Kondemuaty na Panu *Wilkes*, a to jeszcze przed dokończeniem terażniejszej Sessyi. Ofiarował się już Miastu *Berwick* nad *Tweedą* rzeką na poselstwo do Parlamentu. Nie tylko *Oxford* Miasto, ale też i inne w Anglii ofiarowały funkcją od siebie poselską za pieniądze, ale z większą ostrożnością niż Magistrat *Oxfordski*. Magistrat Miasta *Lynn-Regio* w Hrabstwie *Norfolk* ogłosić kazał w gazetach, iż pewna do sprzedaży jest majątność na 7 lat za 4,200 F. S. Podobnym sposobem postąpiły Miastu *Reading* w Hrabstwie *Surrey*, i Miasto *Aldborough* w Hrabstwie *Suffolk*. Izba niższa Parlamentowa Irlandzka oddała na piśmie dzięki Lordowi *Townshend* za podjęte staranie na otrzymanie potwierdzenia prawa siedmioletniego Parlamentu.

Z *Boston* w Nowey Anglii d. 31. Grudnia. Kommissya wielka dnia 28 Października przeszłego wyznaczona, dla wynalezienia sposobów opatrzenia roboty ludziom ubogim w *Boston* mieszkającym, przez przywrócenie Manufaktur płociennych, i przedsięwzięcie innych frzodków do kresu, tego nayszkodniejszych, sprawę podjętej pracy swojej oddała na zgromadzeniu generalnym Obywatelów tego Miasta, i między innemi rzeczami doniosła, iż ley zdanie jest, że Prowincya ma wszelką z przymiotów Kraiu łatwość do wydoskonalenia Manufaktur płociennych, ponieważ zebrać na polach tamecznych tyle lnu można, ile Manufaktury rzeczzone potrzebować mogą, byleby tylko niejakie do tego od regencyi zaszło zachęcenie. Zatym Kommissya przelożyła sposoby od siebie wynalezione i upatrzone dla otrzymania tego kresu powszechney troskliwości. Taż Kommissya przelożyła, iż wiadomość ją dozła przez ludzi dobrze na tym znających się, że wtey Prowincyi sporządzone płótua wo-

skowane przednieysze ieszcze za te, które z Moskwy sprowadzaia. Zatym, iż wkrótce będzie mogła być ułożona i podana planta względem założenia Manufaktury płócien wołkowanych, która nie mniej pożyteczna Prowincyi będzie iak Manufaktury płótna. Taż Kommissya i to doniosła, że z niemałym ukontentowaniem swoim pewną i nie zawodną wiadomość miała, iż na wielu mieyscach tey Prowincyi, Manufaktury wełniane i płóciennie do tego kresu doskonałości przyizły, iż Obywatele Miast i Wsi po więkkszej części odzienie z własnych Manufaktur swoich mieli. Wszyscy prawie nato się zgadzaia, iż więkksza część towarów z W. Brytannii sprowadzonych do zbyt ków niepotrzebnych należy, tak dalece, iż grube byłoby własnych pożytków zapomnienie dopuszczać aby z ostatnią prawie zgubą Kraiu miały być na potym w prowadzone. Mamy wiadomość z wielu Miast i Prowincyi okolicznych, iż od Obywatelów też same uczynione są, które i od nas ustawy, dla zabieżenia zbyt kom i ugruntowania chwałebney oszczędności.

Z *Trewiru* d. 24. *Lutego*. Nowy nasz Elektor przybył dnia 20 tego mieściaca o godzinie 5 po południu do *Everhards-Clausen* mieysca z tąd o trzy mile odległego. Nazajutrz po odprawionej tam Mszy S. Elektor Jmć ku tuteyszemu Miastu ruszył się, po drodze zastał większą część Obywatelów Wsi okolicznych dla oglądania Pana swojego zgromadzoną. Mieszczanie wszyscy tuteysy zbrojni i na chorągwie podzieleni, uszykowani za mostem *Moselly* stanęli, od którego mostu aż do *Pallien* Studenti we dwa rzędy stali. Kupcy w uniformach, a studenci prawa, na wzor Kurryerów bogato ubrani na przeciw Xiążęciu Jmci aż do *Pfaltzen* o milę z tąd wyiechali. Stanął tu Elektor Jmć około południa, przy rześistym z armat ognia dawaniu, odgłosie trąb i kotłów, dzwonieniu po całym Mieście, i okrzykach ludu. Magistrat cały zebrał się przy moście, gdzie klucze miejskie oddał Elektorowi Jmci, tamże od Kapituły i rozmaitych do regencyi wchodzących odbierał powiniszowania. Nakoniec zaprowadzony był do Pokoiów swoich od Barona *de Breidenbach-Buresheim* Szambellana Wielkiego swojego. W Poniedziałek

dnia 22 Lutego wprowadzony był Elektor Jmć do Kościoła Archi-Katedralnego swojego, i po odprawionym nabożeństwie, od całego Duchowieństwa swojego do Pałacu pod Baldekinem odprowadzony. Dnia 23 odbierał Elektor Arcy-Biskup Jmć przysięgę wierności od Magistratu i Mieszczan. Elektor Arcy-Biskup Jmć, na samym wstępie rządów swoich dał dowód łaskawości i miłości ku nowym poddanym swoim zakazawszy wszelkich illuminaeyi i tym podobnych uroczyłości, które bez kosztu i przykrości Obywatelów być nie mogą.

Z WARSZAWY DNIA 23. MARCA.

Jhmć: X. Szeptycki Biskup Płocki, Sapieha Woiewoda Smoleński, Gurowski Marszałek Nadworny Litewski, Małachowski Referendarz Koronny, Sosnowski Pisarz Polny Litewski, i inni pożegnawszy Króla Jmci P. N. M., oddalili się do siebie z tą, dokąd Jhmć: X. Ostrowski Biskup Kujawski, Zamoycki przeszły Kanclerz W. K. Kieyzerling Syn Zmarłego tu dawniey Oycy swego Pełnomocnego Posła Dworu Rosyjskiego nadiechawszy w tych dniach, mieli honor powitać Najjaśniejszego Pana.

Jmć P. Rzewuski Choraży W. W. X. Lit: w tym tygodniu z tą do Litwy oddalający się, miał na dniu onegdajszym audyencyą pożegnania Króla Jmci P. N. M.

W Drukarni Mitzlerowskiej Korpusu Kadetów, z Praszy wyszedł: Reglement für die Königliche Polnische Cron-Guarde, 3 Złote, introligowana à la Rustica 3 Złote groszy 15. W tej Drukarni gratis Każdemu daią Katalog wszystkich Książ, które tam można dostać.

W Szpitalu Dzieciątka JEZUS znajdują się do przedania Nauki Pasterskie Miesięczne do układania z nich Kazań, Katechizmów, i Theologicznych w Spowiedzi rezolucyi: tudzież do wykonania przez nie funkcyi Biskupiey nayprzedniejszey, wielce zdadne, przez Biskupa pewnego w Diecezyi swojej wielce pożytecznie zażyte, a teraz świeżo wydrukowane.